

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 617/21
12.5.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: др Миодрага Мајића, председника већа, Мирјане Поповић и Снежане Јовановић, чланова већа, са записничарем Славицом Стојиљковић, у кривичном поступку против **окривљене АА и др.**, због продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ и др., одлучујући о жалбама Вишег јавног тужиоца у Београду, браниоца окривљене АА, адвоката Слободана Ружића, браниоца окривљеног ББ, адвоката Србољуба Стефановића, браниоца окривљене ВВ, адвоката Сеада Спаховића, браниоца окривљене ГГ, адвоката Момчила Булатовића, браниоца окривљеног ДД, адвоката Ђорђа Трифуновића, пуномоћника привредног друштва “Јадрас” Д.О.О. адвоката Сеада Спаховића и пуномоћника привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О. адвоката Момчила Булатовића, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године, након претреса одржаног пред другостепеним судом дана 28.02.2022. године у смислу одредби чланова 449 и 450 ЗКП, у присуству заменика Апелационог јавног тужиоца у Београду Татјане Секулић, окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, браниоца окривљене АА, адвоката Слободана Ружића, браниоца окривљеног ББ, адвоката Србољуба Стефановића, браниоца окривљене ВВ и пуномоћника привредног друштва “Јадрас” Д.О.О. адвоката Сеада Спаховића, браниоца окривљене ГГ и пуномоћника привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О. адвоката Момчила Булатовића, браниоца окривљеног ДД, адвоката Стефана Петровића, по заменичком пуномоћју за браниоца адвоката Ђорђа Трифуновића, браниоца окривљене ЂЂ, адвоката Горана Нинића, браниоца окривљеног ЕЕ, адвоката Ђорђа Дозета и браниоца окривљене ЖЖ, адвоката Милисава Јовановског и одсуству уредно обавештеног браниоца окривљеног ДД, адвоката Ђорђа Трифуновића, након већања и гласања дана 12.05.2022. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ**I**

УСВАЈАЊЕМ жалби браниоца окривљеног ББ, адвоката Србољуба Стефановића, пуномоћника привредног друштва “Јадрас”, адвоката Сеада Спаховића, пуномоћника привредног друштва “Даком интернационал”, адвоката Момчила Булатовића и делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 587/19 од 15.07.2020. године, тако да гласи

1.

окривљена АА, рођена ..., ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., рођена .... године у ..., држављанка ..., са пребивалиштем у ..., улица ... број ..., неосуђивана, други кривични поступак се не води,

окривљена ЂЂ, ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., девојачко ..., рођена .... године у ..., држављанка ..., са пребивалиштем у ..., улица ... бр. ..., неосуђивана, други кривични поступак се не води,

окривљени ЕЕ, ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., рођен .... године у ..., држављанин ..., са пребивалиштем у ..., улица ... бр. ..., неосуђиван, други кривични поступак се не води,

окривљена ЖЖ, рођена ..., ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., девојачко ..., рођена ... године у ..., држављанин ..., са пребивалиштем у ..., улица ... бр. ..., неосуђивана, други кривични поступак се не води,

окривљена ВВ, рођена ..., ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., рођена ... године у ..., држављанка ..., са пребивалиштем у ..., улица ... број ..., неосуђивана, други кривични поступак се не води,

окривљена ГГ, девојачко ..., ЈМБГ ..., од оца .. и мајке ..., рођена .... године у ..., држављанка ..., са пребивалиштем у ..., улица ... број ..., стан бр. ..., неосуђивана, други кривични поступак се не води,

окривљени ДД, ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., девојачко ..., рођен .... године у ..., држављанин ..., са пребивалиштем у ..., у улици ... број ..., стан број ..., неосуђиван, други кривични поступак се не води, оглашавају се

КРИВИ СУ

Што су:

У периоду од 14.12.2005. године до фебруара 2006. године, као и током фебруара месеца 2009. године, у Београду, у стању урачунљивости и свесни свог дела, као и да је исто забрањено, али су ипак хтели његово извршење, и то окривљена АА у својству ... – ... НИС “Југопетрол” од 14.11.2005. године до 09.05.2006. године, а од 26.12.2008. године до 01.05.2009. године као ... НИС “Петрол”-огранка НИС а.д. Нови Сад искоришћавањем свог положаја прибавила другом правном лицу противправну имовинску корист у износу од 18.940.217,85 динара, и то предузећу “Стабакс” које је у власништву њеног покојног ... ЗЗ, у чему су јој стављањем на располагање средстава извршења кривичног дела умишљајно помогли окривљена ВВ у својству ..., ... и ... предузећа “Јадрас” Д.О.О. Београд, сада пок. окривљени ИИ против ког је поступак обустављен, као .. у ... и ... предузећа “Имста трејд” Д.О.О. Београд, окривљени ДД, као ... предузећа “БГ Импекс” Д.О.О. Београд и окривљена ГГ, као ... предузећа “Даком интернационал” Д.О.О. Београд, док су, невршењем своје дужности, стицање напред наведене противправне имовинске користи омогућили чланови Комисије за спровођење поступка јавних набавки малих вредности у предузећу НИС “Југопетрол” А.Д., и то окривљена ЂЂ, као ... Комисије, окривљени ЕЕ и окривљена ЖЖ, као ... Комисије, који су као одговорна лица били обавезни да спроведу поступак јавне набавке и изаберу најповољнију понуду, што нису чинили, па је тако, током 2005. године и 2006. године, окривљена АА, противно члановима 33 и 34 Закона о јавним набавкама (Службени гласник РС бр.39/02,43/03,55/04,101/05), као и противно Правилнику о набавкама у НИС А.Д. Нови Сад од 17.11.2005. године и Одлуци о измени и допуни Правилника, доносила и потписивала одлуке о покретању поступка јавних набавки малих вредности, иако су исте по својој структури у смислу истоврсних добара, квалитету, количини и вредности подразумевале покретање поступка јавних набавки веће вредности, након чега је већ потписана решења и извештаје о додељеном уговору где је одређено које је предузеће изабрано за добављача предавала окривљеном ББ, шефу Одељења за промоцију продаје предузећа НИС “Југопетрол”, који их је носио на потпис члановима Комисије окривљеној ЂЂ, окривљеном ЕЕ и окривљеној ЖЖ, који су без провере да ли су испоштоване одредбе Закона о јавним набавкама и да ли су изабране најповољније понуде, потписивали извештаје, након чега је роба набављана искључиво од предузећа “Стабакс”, као увозника робе, и где је директор био ... окривљене АА, сада покојни ЗЗ, који је, знајући да ће се роба сигурно продати предузећу НИС “Југопетрол” неосновано и вишеструко увећавао цене производа, након чега су, да би се прикрила чињеница да се роба набавља само од тог предузећа, окривљена ВВ, окривљена ГГ, окривљени ДД и сада пок. окривљени ИИ ставили на располагање пословну документацију и рачуне својих предузећа како би се та предузећа појављивала као добављачи пред предузећем НИС “Југопетрол”, па је продаја робе само фиктивно спроведена преко њихових предузећа, а зарада остварена на име разлике од набавне цене и продајне цене у проценту од 95,80%, која представља противправну имовинску корист, прослеђена предузећу “Стабакс”, па тако:

-окривљена АА дана 14.12.2005. године доноси одлуку о набавци бр. 449/05-НП, којом се покреће поступак набавке мале вредности – пуњача за мобилни телефон, по основу које се закључује уговор о продаји робе по узорку са предузећем “Имста трејд” и по испостављеној фактури бр. 033/05 се исплаћује износ од 1.767.805,20 динара, а разлику у цени представља износ од 1.157.872,80 динара;

-окривљена АА дана 14.12.2005. године доноси одлуку о набавци бр. 453/05-НП, којом се покреће поступак набавке мале вредности – мушка торбица већа кожа и етуи за кључеве, по основу које се закључује уговор о продаји робе по узорку и по

испостављеној фактури 034/05 “Имста трејд” исплаћује се износ од 1.725.210,00 динара, а разлику у цени представља износ од 953.860,45 динара;

-на основу одлуке бр. 456/05-НП коју је дана 14.12.2005. године донела окривљена АА, којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал сервијета кожна женска и визитар велики, по испостављеној фактури предузећа “Јадрас” Д.О.О. “Југопетрол” плаћа износ од 1.763.185,50 динара, а разлику у цени представља износ од 1.011.243,00 динара;

-на основу одлуке о набавци бр. 451/05-НП од дана 14.12.2005. године коју је донела окривљена АА и којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – свилена ешарпа, закључује уговор о продаји робе без броја и датума и по испостављеној фактури предузећа “Јадрас” Д.О.О. бр. 005/05 исплаћује се износ од 1.765.752,00 динара, а разлику у цени представља износ од 1.323.608,80 динара;

-на основу одлуке о набавци бр. 450/05-НП коју дана 14.12.2005. године доноси окривљена АА покреће се поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – женски новчаници и визитар од коже, по основу тога закључује се уговор о куповини са предузећем “Јадрас” Д.О.О. и по испостављеној фактури 004/05 од 19.12.2005. године, “Југопетрол” плаћа износ од 1.765.752,00 динара, а разлику у цени представља износ од 1.143.923,20 динара;

-на основу одлуке о набавци бр. 455/05-НП од дана 14.12.2005. године коју је донела окривљена АА покреће се поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – етуи за возачку дозволу и визитар уски, закључује уговор о продаји робе по узорку са предузећем “Јадрас” Д.О.О. и по испостављеној фактури бр. 009/05 од 19.12.2005. године “Југопетрол”, плаћа износ од 1.759.592,48 динара, а разлику у цени представља износ од 1.164.051,90 динара;

- на основу одлуке о набавци бр. 452/05-НП од дана 14.12.2005. године коју је донела окривљена АА покреће се поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – мушки новчаници кожа и мушке торбице, након чега се по основу тога закључује уговор о продаји робе, и то дана 22.12.2005. године између НИС “Југопетрола” и предузећа “Јадрас”, а дана 19.12.2006. године испоставља фактура 006/05 предузећу НИС “Југопетрол” које исплаћује износ од 1.749.326,40 динара, а разлику у цени представља износ од 1.109.094,30 динара;

-на основу одлуке о набавци бр. 454/05-НП коју дана 14.12.2005. године доноси окривљена АА, покреће се поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – стони сат и сервијета мушка, закључује се уговор о продаји робе по узорку са предузећем “Јадрас” Д.О.О., те након испостављања фактуре бр. 007/05 предузеће НИС “Југопетрол” исплаћује фирми “Јадрас” Д.О.О. износ од 1.759.380,00 динара, а разлику у цени представља износ од 1.122.978,00 динара;

- на основу одлуке о набавци бр. 209/06 коју дана 26.01.2006. године доноси окривљена АА, покреће се поступак набавке мале вредности – рекламни материјал кожни и након одлуке о избору са предузећем “БГ Импекс” закључује уговор о продаји робе по узорку, те након испостављања фактуре од стране “БГ Импекс” бр. 3/06 и достављања робе “Југопетрол” плаћа износ у висини од 2.348.336,88 динара, а разлику у цени представља износ од 1.443.600,82 динара;

-дана 04.02.2009. године окривљена АА доноси одлуку о набавци велике вредности бр. Н6.2/09, истог дана 04.02.2009. године доноси решење о образовању Комисије за набавку мале вредности бр. Н6.3/09; након чега се, противно члану 36 и 37 (Службени гласник РС 116/08) Закона о јавним набавкама и Правилнику о изменама и

допунама Правилника о набавкама у НИС А.Д. Нови Сад од 26.05.2008. године, а по инструкцијама сада покојног ЗЗ, без јавног оглашавања од предузећа “Даком интернационал” Д.О.О., “Јадрас” и “Нару Line” прибављају понуде, с тим што је предузеће “Нару Line” послало неважећу понуду, након чега се доноси одлука да се као најповољнији понуђач ради куповине рекламног материјала, пословног програма, рекламних путних сетова, кожне галантерије и рекламног материјала за посебне намене изабере предузеће “Даком интернационал” Д.О.О., које у тренутку закључења уговора, дана 06.02.2009. године, нема предвиђене количине робе, али испоставља фактуре 5-0/09 до 8-0/09, што НИС “Југопетрол” плаћа у укупном износу од 11.585.240,00 динара, након чега се та роба набавља од предузећа “Јадрас” Д.О.О. које исту претходно набавља од предузећа “Стабакс” које остварује разлику у цени од 8.509.984,58 динара, и испоручује предузећу НИС “Југопетрол”,

чиме су у напред описаном незаконитом начину набављања робе за предузеће НИС “Југопетрол”, омогућили прибављање противправне имовинске користи за предузеће “Стабакс” у износу од 18.940.217,85 динара

-чиме су окривљена АА, окривљена ЂЂ, окривљени ЕЕ и окривљена ЖЖ извршили по једно продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ, док су окривљена ВВ, окривљена ГГ и окривљени ДД извршили по једно продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 и члана 61 КЗ,

па их овај суд применом наведених законских прописа и одредби чланова 4, 42, 45 и 54 КЗ, а према окривљенима ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ВВ, ГГ и ДД и применом одредби чланова 56 и 57 КЗ, те према окривљеној АА и применом члана 63 КЗ

ОСУЂУЈЕ

и то:

окривљену АА на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци, у коју казну јој се урачунава време проведено у притвору од 16.09.2010. године до 07.05.2012.године,

окривљене ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ на казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 8 (осам) месеци,

окривљену ВВ на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци
и

окривљене ГГ и ДД на казне затвора у трајању од по 1 (једне) године и 2 (два) месеца.

На основу чланова 91 и 92 КЗ и члана 541 ЗКП **ОДУЗИМА СЕ имовинска**

корист прибављена кривичним делом од привредног друштва “Стабакс” Д.О.О. Београду у износу од 18.940.217,85 динара.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ окривљени АА, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ВВ, ГГ и ДД да солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 363.748,68 динара, а окривљена АА и трошкове привођења на главне претресе у укупном износу од 4.320,00 динара, као и свако од окривљених пашал у износу од по 25.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

2.

окривљени ББ, ЈМБГ ..., од оца ... и мајке ..., рођен .... године у ..., држављанин ..., са пребивалиштем у ..., у улици ... број ..., неосуђиван, други кривични поступак се не води

На основу члана 423 став 1 тачка 1 ЗКП

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да је:

током 2005. и 2006. године у Београду, у стању урачунљивости и свестан свог дела, као и да је исто забрањено, али је ипак хтео његово извршење, као одговорно лице у својству ... Одељења за промоцију продаје предузећа “НИС Југопетрол”, помогао окривљеној АА у прибављању другом правном лицу противправне имовинске користи у износу од 22,753.096,10 динара, и то предузећу “Стабакс”, које је у власништву њеног покојног ... ИИ, тако што је већ потписана решења и извештаје о додељеном уговору где је одређено које је предузеће изабрано за добављача које му је предавала окривљена АА носио на потпис члановима Комисије за спровођење поступка јавних набавки мале вредности у предузећу “НИС Југопетрол”, и то решења и извештаје на основу:

-одлуке о набавци бр. 449/05-НП, којом се покреће поступак набавке мале вредности – пуњача за мобилни телефон, закључује уговор о продаји робе по узорку са предузећем “Имста трејд” и по испостављеној факури бр. 033/05 исплаћује се износ од 1.767.805,20 динара;

-одлуке о набавци бр. 453/05-НП, којом се покреће поступак набавке мале вредности – мушка торбица већа кожа и етуи за кључеве, закључује уговор о продаји робе по узорку и по испостављеној факури 034/05 “Имста трејд” се исплаћује износ од 1.725.210,00 динара;

-исте одлуке бр. 453/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности, и то кожне галантерије, те дана 20.10.2005. године закључује уговор о набавци кожне галантерије са “Имста трејд” предузећем, на основу ког уговора 028/05 од 21.10.2005. године, за купљену робу “Југопетрол” плаћа 1.768.289,00 динара;

-одлуке бр. 456/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал сервијета кожна женска и визитар велики по испостављеној

фактури предузећа “Јадрас” Д.О.О. “Југопетрол” плаћа износ од 1.763.185,50 динара;

-одлуке о набавци бр. 451/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – свилена ешарпа, закључује се уговор о продаји робе без броја и датума, а по испостављеној фактури предузећа “Јадрас” Д.О.О. бр. 005/05 на износ од 1.765.752,00 динара;

-одлуке о набавци бр. 450/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – женски новчаници и визитар од коже, закључује се уговор о куповини са предузећем “Јадрас” Д.О.О. и по испостављеној фактури 004/05 од 19.12.2005. године, “Југопетрол” плаћа износ од 1.765.752,00 динара;

-одлуке о набавци бр. 455/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – етуи за возачку дозволу и визитар уски, закључује уговор о продаји робе по узорку са предузећем “Јадрас” Д.О.О. и по испостављеној фактури бр. 009/05 од 19.12.2005. године “Југопетрол”, плаћа износ од 1.759.592,48 динара;

-одлуке о набавци бр. 452/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – мушки новчаници кожа и мушке торбице, након чега се закључује уговор о продаји робе, и то дана 22.12.2005. године између НИС “Југопетрола” и предузећа “Јадрас”, а дана 19.12.2006. године испоставља се фактура 006/05 предузећу НИС “Југопетрол” који исплаћује износ од 1.749.326,40 динара;

-одлуке о набавци бр. 454/05-НП којом се покреће поступак набавке мале вредности – рекламни материјал – стони сат и сервијета мушка, након чега се закључује уговор о продаји робе по узорку са предузећем “Јадрас” Д.О.О., те након испостављања фактуре бр. 007/05 предузеће НИС “Југопетрол” исплаћује фирми “Јадрас” Д.О.О. износ од 1.759.380,00 динара;

-одлуке о набавци бр. 209/06 којом је покренут поступак набавке мале вредности – рекламни материјал кожни, након одлуке о избору са предузећем “БГ Импекс” закључује уговор о продаји робе по узорку, те након испостављања фактуре од стране “БГ Импекс” бр. 3/06 и достављања робе “Југопетрол” плаћа износ у висини од 2.348.336,88 динара.

-одлуке о набавци бр. 453/05 – НП донете од стране АА којом се покреће поступак набавке мале вредности – мушка торбица већа кожа и етуи за кључеве (кожна галантерија) након закљученог уговора о продаји робе са предузећем “Имста трејд” ДОО као даваоца услуга испостављена је фактура 010/06 “Југопетролу” који плаћа износ од 235.321,50 динара.

- чиме би извршио кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ

На основу члана 265 став 1 ЗКП трошкови поступка у наведеном делу падају на терет буџетских средстава.

II

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе браниоца окривљене АА, адвоката Слободана Ружића, браниоца окривљене ВВ, адвоката Сеада Спаховића, браниоца окривљене ГГ, адвоката Момчила Булатовића и браниоца окривљеног ДД, адвоката

Ђорђа Трифуновића и у преосталом делу жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године, у ставу I изреке, окривљени АА и ББ оглашени су кривим, и то окривљена АА због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, а окривљени ББ због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, помагањем у вези члана 35 КЗ, па их је суд применом наведеног законског прописа и одредби чланова 4, 42, 45, 54 и 63 КЗ, а према окривљеном ББ и чланова 56 и 57 КЗ осудио, и то окривљену АА на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци, у коју казну јој је урачунао време проведено у притвору од 16.09.2010. године од 07.05.2012. године, а окривљеног ББ на казну затвора у трајању од 9 месеци, при чему је одређено да ће се иста извршити у просторијама у којима окривљени станује, са применом електронског надзора, које не сме напуштати осим у случајевима прописаним Законом о извршењу ванзаводских санкција и мера, с тим да ће, уколико окривљени једном у трајању од преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора.

На основу чланова 91 и 92 КЗ и члана 541 ЗКП одузета је имовинска корист прибављена кривичним делом од привредних друштава “Стабакс” Д.О.О. Београд у износу од 18.940.217,85 динара, “Јадрас” Д.О.О. Београд у износу од 470.781,00 динар, “Имста трејд” Д.О.О. Београд у износу од 86.710,00 динара, “БГ Импекс” Д.О.О. Београд у износу од 58.152,00 динара и “Даком интернационал” Д.О.О. Београд у износу од 215.550,00 динара.

Окривљени су обавезани да накнаде, и то: окривљена АА трошкове кривичног поступка у износу од 245.379,12 динара и паушала у износу од 50.000,00 динара, а окривљени ББ трошкове кривичног поступка у износу од 122.689,56 динара и паушала у износу од 25.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Ставим II изреке првостепене пресуде, на основу члана 422 тачка 3 ЗКП, одбијена је оптужба према окривљенима ВВ, ГГ и ДД да су извршили, и то окривљена ВВ кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 2 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ, а окривљена ГГ и окривљени ДД свако понаособ кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ.

У односу на ова кривична дела одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Ставом III изреке првостепене пресуде, на основу члана 423 тачка 2 ЗКП, окривљени ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ ослобођени су од оптужбе да су, свако понаособ, извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ.

У односу на ова кривична дела одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

-јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, због битне повреде одредаба кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно утврђеног чињеничног стања и због неправилне одлуке о кривичној санкцији, с предлогом да Апелациони суд у Београду, као другостепени, преиначи пресуду Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 09.07.2020. године, тако што ће окривљене АА и ББ осудити на казну затвора у дужем трајању, а окривљене ВВ, ГГ и ДД огласити кривим због по једног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ, односно окривљене ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ због по једног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези са чланом 61 КЗ и осудити их на казне по закону;

-бранилац окривљене АА, адвокат Слободан Ружић, због битне повреде кривичног поступка, због повреде кривичног закона, због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичним санкцијама, с предлогом да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу и пресуду Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године преиначи, тако што ће окривљену АА ослободити од оптужбе или донети одбијајућу пресуду због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења или да отвори претрес пред другостепеним већем, расправи спорна питања, па након тога донесе пресуду којом ће окривљену АА ослободити од оптужбе, уз молбу да другостепено веће на заказану седницу позове браниоца и окривљену АА;

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Србољуб Стефановић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због повреде кривичног закона, због одлуке о кривичној санкцији и због одлуке о трошковима поступка, с предлогом да Апелациони суд у Београду закаже седницу већа на коју ће позвати окривљеног и његовог браниоца и донети одлуку о одржавању претреса пред другостепеним судом на ком ће непосредно оценити изведене доказе, а по потреби извести и нове, након чега ће донети пресуду којом ће пресуду Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 09.07.2020. године у ставу I преиначити и окривљеног ББ ослободити од оптужбе;

-бранилац окривљене ВВ, адвокат Сеад Спаховић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде Кривичног законика, с предлогом да Апелациони суд у Београду, као другостепени, закаже јавну седницу и обавести окривљену и браниоца о термину одржавања седнице, те да усвоји жалбу и преиначи пресуду, тако што ће окривљену ВВ ослободити од оптужбе;

-бранилац окривљене ГГ, адвокат Момчило Булатовић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због повреде кривичног закона и због неправилне одлуке о кривичној санкцији и другим одлукама, с предлогом да Апелациони суд у Београду уважи жалбу браниоца окривљене и преиначи пресуду Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године, тако што ће окривљену ГГ на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП ослободити од оптужбе да је извршила кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ и утврдити да нема места одузимању имовинске користи од привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О. Београду у износу од 215.550,00 динара, уз захтев да окривљена и бранилац буду обавештени о седници већа сагласно члану 447 став 2 ЗКП;

-бранилац окривљеног ДД, адвокат Ђорђе Трифуновић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, с предлогом да Апелациони суд у Београду након одржаног претреса донесе ослобађајућу пресуду у односу на окривљеног ДД;

-пуномоћник привредног друштва “Јадрас” Д.О.О., адвокат Сеад Спаховић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде Кривичног законика, с предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи првостепену пресуду тако што ће привредно друштво “Јадрас” Д.О.О. ослободити од обавеза плаћања која је наметнута у диспозитиву пресуде;

-пуномоћник привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О., адвокат Момчило Булатовић, због битних повреда одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због повреде кривичног закона, с предлогом да Апелациони суд у Београду уважи жалбу пуномоћника и преиначи првостепену пресуду Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године, тако што ће утврдити да нема места одузимању имовинске користи од привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О. Београд у износу од 215.550,00 динара и исто ослободити од пресудом наметнуте обавезе, уз захтев да пуномоћник буде обавештен о седници већа сагласно члану 447 став 2 ЗКП.

Против жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду одговоре на жалбу изјавили су:

-бранилац окривљеног ББ, адвокат Србољуб Стефановић, с предлогом да Апелациони суд у Београду жалбу Вишег јавног тужиоца у Београду одбије као неосновану, а да поводом изјављене жалбе одбране, након отварања претреса пред другостепеним судом, донесе одлуку како је у жалби браниоца предложено и уз захтев да бранилац и окривљени у складу са овлашћењима из одредбе члана 447 став 2 ЗКП буду обавештени о времену и месту одржавања седнице већа пред другостепеним судом како би истој присуствовали;

-бранилац окривљене ВВ, адвокат Сеад Спаховић, с предлогом да Апелациони суд у Београду закаже јавну седницу већа у смислу члана 447 ЗКП и обавести окривљену и браниоца о термину одржавања седнице, те да након одржане јавне седнице одбије жалбу јавног тужиоца као неосновану;

-бранилац окривљене ГГ, адвокат Момчило Булатовић, с предлогом да Апелациони суд у Београду донесе пресуду којом ће одбити жалбу Вишег јавног тужилаштва у Београду изјављену против пресуде Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године као неосновану и уз захтев да, сагласно члану 447 став 2 ЗКП, окривљена и бранилац буду обавештени о седници већа;

-бранилац окривљеног ЕЕ, адвокат Ђорђе Дозет, с предлогом да Апелациони суд у Београду закаже и одржи јавну седницу већа, о којој ће обавестити окривљеног и браниоца, а након разматрања навода пресуде, жалбе на пресуду, одговора на жалбу и целог кривичног списка, жалбу Вишег јавног тужилаштва у Београду, у делу који се односи на окривљеног ЕЕ и предлог да се ожалбена пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање, одбије као неосновану;

-бранилац окривљене ЖЖ, адвокат Милисав Јовановски, с предлогом да Апелациони суд у Београду у односу на окривљену ЖЖ одбије жалбу Вишег јавног тужилаштва у Београду као неосновану и потврди пресуду Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 15.07.2020. године, уз молбу да окривљена и бранилац буду обавештени о седници већа Апелационог суда у Београду.

Заменик Апелационог јавног тужиоца у Београду је у поднеску Ктж бр.674/21 од 16.07.2021. године предложио да се усвоји жалба Вишег јавног тужиоца у Београду и пресуда Вишег суда у Београду К бр.587/19 од 09.07.2020. године преиначи, тако што ће окривљене АА и ББ осудити на казну затвора у дужем трајању, а окривљене ВВ, ГГ и ДД огласити кривим због по једног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези чланова 35 и 61 КЗ, односно окривљене ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ због по једног кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ и осудити их на казне по закону, а да се жалбе бранилаца окривљених адвоката Момчила Булатовића, адвоката Србољуба Стефановић, адвоката Слободана Ружића, адвоката Сеада Спаховића и адвоката Ђорђа Трифуновића одбију као неосноване.

Апелациони суд у Београду је дана 17.11.2021. године одржао седницу већа у смислу члана 447 ЗКП, на којој је, одлучујући о изјављеним жалбама, нашао да се истима основано указује да првостепени суд, супротно обавези прописаној чланом 462 став 3 ЗКП, није поступио по налозима из решења Апелационог суда у Београду Кж1 646/2019 од 23.09.2019. године.

С тим у вези, основано се изјављеним жалбама бранилаца окривљених истиче да је у осуђујућем делу првостепене пресуде суд начинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 9 ЗКП, имајући на уму да је прекорачио оптужбу, с обзиром да је уношењем у чињенични опис изреке пресуде да је, као последица инкриминисаних радњи окривљене АА и окривљеног ББ, прибављена противправна имовинска корист не само предузећу “Стабакс” Д.О.О. Београд, како је то наведено у оптужници, већ и предузећима “Јадрас” Д.О.О. Београд, “Имста трејд” Д.О.О. Београд, “БГ Импекс” Д.О.О. Београд и “Даком интернационал” Д.О.О. Београд, као и накнадним уношењем износа појединачних противправних имовинских користи које су наведеним предузећима прибављене по уговорима које су закључили

као набављачи, првостепени суд извршио модификацију чињеничног супстрата оптужног акта који битно мења идентитет дела. Такође, изрека првостепене пресуде је у осуђујућем делу, у односу на окривљеног ББ, како се то основано истиче у жалби његовог браниоца, неразумљива, чиме је учињена и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП, с обзиром да у истој није прецизно описано у чему се састоји радња помагања наведеног окривљеног, односно на који начин је окривљени допринео извршењу кривичног дела од стране окривљене АА. Осим тога, првостепена пресуда је у осуђујућем делу донета и на основу битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, која се састоји у томе што постоји противречност изреке пресуде у погледу одузимања имовинске користи, имајући на уму да је у ставу I изреке првостепене пресуде суд на основу чланова 91 и 92 КЗ и члана 541 ЗКП одузео имовинску корист прибављену кривичним делом од привредних друштава “Стабакс” Д.О.О. Београд, “Јадрас” Д.О.О. Београд, “Имста трејд” Д.О.О. Београд, “БГ Импекс” Д.О.О. Београд и “Даком интернационал” Д.О.О. Београд., док је потом у ставу II изреке пресуде, на основу члана 422 став 3 ЗКП, одбио оптужбу да су окривљени ВВ, ГГ и ДД, власници и директори предузећа “Јадрас” Д.О.О., “Даком интернационал” Д.О.О. и “БГ Импекс” Д.О.О. помогли окривљеној АА приликом извршења кривичног дела под ставом I изреке пресуде, а да, у смислу одредби чланова 91 КЗ и 541 ЗКП, до одузимања имовинске користи може доћи само у случајевима у којима је суд донео осуђујућу пресуду или решење о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења, дакле само уколико је закључио да је извршено кривично дело или противправно дело које је законом одређено као кривично дело.

По мишљењу већа овог суда, првостепени суд је у одбијајућем делу пресуде учинио битну повреду одредба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 8 ЗКП, која се састоји у томе што није решен предмет оптужбе, имајући на уму да је, у ситуацији у којој је утврдио да није доказано да је умишљај окривљених, као помогача, био уперен на прибављање укупне противправне имовинске користи предузећу “Стабакс” Д.О.О., како им је оптужницом стављено на терет, већ да из изведених доказа произлази да је њихов умишљај био усмерен на прибављање противправне имовинске користи њиховим предузећима у висини разлике између цене робе коју је њихово предузеће купило од предузећа “Стабакс” Д.О.О. и цене по којој је роба продата “НИС”, па да су, услед тога, окривљени извршили облике предметног кривичног дела у односу на које је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, првостепени суд био дужан да окривљене ослободи од оптужбе за кривична дела која и како им се стављају оптужницом на терет.

Истовремено, основано се жалбом јавног тужиоца истиче да је у ослобађајућем делу првостепена пресуда заснована на битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, с обзиром да су потпуно нејасни разлози првостепеног суда о недостатку умишљаја на страни окривљених да изврше кривична дела која су им стављена на терет.

У вези са наведеним битним повредама одредаба кривичног поступка, првостепена пресуда је заснована и на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању, као и на погрешној примени кривичног закона.

Сходно свему наведеном, као и имајући на уму да је у овој кривичноправној ствари већ укидана првостепена пресуда, Апелациони суд у Београду је донео одлуку о одржавању претреса пред другостепеним судом.

На претресу одржаном дана 28.02.2022. године пред Апелационим судом у Београду, у присуству заменика Апелационог јавног тужиоца у Београду Татјане Секулић, окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ, браниоца окривљеног АА, адвоката Слободана Ружића, браниоца окривљеног ББ, адвоката Србољуба Стефановића, браниоца окривљене ВВ и пуномоћника привредног друштва “Јадрас” Д.О.О. адвоката Сеада Спаховића, браниоца окривљене ГГ и пуномоћника привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О. адвоката Момчила Булатовића, браниоца окривљеног ДД, адвоката Стефана Петровића, по заменичком пуномоћју за браниоца адвоката Ђорђа Трифуновића, браниоца окривљене ЋЋ, адвоката Горана Нинића, браниоца окривљеног ЕЕ, адвоката Ђорђа Дозета и браниоца окривљене ЖЖ, адвоката Милисава Јовановског и одсуству уредно обавештеног браниоца окривљеног ДД, адвоката Ђорђа Трифуновића, веће другостепеног суда је на сагласан предлог странака прочитало доказе изведене током поступка и саслушало окривљене који су у свему остали при одбранама које су дали током поступка, те је након разматрања списка предмета и побијане пресуде, ценећи одбране окривљених, изведене доказе, као и наводе и предлоге из жалби, одговора на жалбу и поднеска заменика Апелационог јавног тужиоца у Београду, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Жалбом јавног тужиоца првостепена пресуда побија се у осуђујућем делу због одлуке о кривичној санкцији, тако што се истиче да приликом одмеравања казне суд није сагледао чињенице које имају карактер отежавајућих, а да његова оцена олакшавајућих околности није адекватна, јер је само набројао олакшавајуће околности, али није образложио њихов конкретан смисао и значај за одлучивање о казни. С тим у вези, наводи се да првостепени суд уопште није ценио околности под којима је дело учињено и висок степен кривице, имајући на уму да је током поступка утврђено да је АА, која је заузимала висок положај у руководећим структурама предузећа “НИС Југопетрол”, у дужем временском периоду свој положај користила како би обезбедила материјалну корист предузећу свог супруга, као и осталим предузећима која су учествовала у пословним аранжманима, а чији су власници чланови њене породице и блиски пријатељи, у чему јој је виšekратно помогао окривљени ББ. Такође се указује да је суд потпуно неосновано дао значај околности да не постоји одштетни захтев, занемарујући притом чињеницу да се власничка структура предузећа “НИС” након извршења кривичног дела мењала, те да је документација о интерним контролама извршеним у предузећу излучена из архиве 2012. године, због чега нови већински власник и објективно није могао да определи висину евентуално настале штете која је наступила у периоду пре стицања власништва. Даље се истиче да суд није узео у обзир као отежавајуће околности побуде за извршење кривичног дела, имајући на уму да је окривљена АА кривично дело извршила ради прибављања енормне материјалне користи за свог супруга, чланове породице и блиске пријатеље, као и јачину повреде заштићеног добра, односно чињеницу да износ прибављене противправне имовинске користи више него десетоструко превазилази износ потребан за остварење најтежег облика кривичног дела из члана 234 КЗ. Такође се истиче да суд није адекватно ценио ранији живот окривљених, с обзиром да то што су окривљени неосуђивани није могло имати већи утицај на одмеравање казне ближе законском минимуму, будући да је

окривљена АА дужи временски период заузимала највише положаје у једном од економски најзначајнијих српских предузећа, а окривљени ББ високо руководеће место, па да је, с обзиром на ту чињеницу и било примерено да буду неосуђивани, јер у супротном и не би били постављени на тако значајне функције. Даље се наводи да је суд неодговарајући значај дао и породичним приликама окривљене АА, имајући на уму да је злоупотребила свој положај управо уз помоћ породице – ... и ..., и то у корист члана своје породице – свог ..., као и околностима које се тичу личних прилика окривљене, односно њеној животној доби, с обзиром да је у периоду када је кривично дело извршено била у годинама које карактеришу животно искуство и стабилност, па да се од лица такве животне доби, друштвеног положаја и образовања с правом очекује да се понаша у складу са општеприхваћеним друштвеним и моралним нормама. Такође се наводи да је приликом доношења одлуке да окривљеном ББ казну ублажи испод законског минимума, суд погрешно утврдио да постоје нарочито олакшавајуће околности на страни окривљеног, при чему је само једну околност окарактерисао као такву, иако закон који се примењује у конкретном случају захтева множину таквих околности за примену института ублажавања казне, те да је погрешно ценио да окривљени себи није прибавио противправну имовинску корист, с обзиром да је поступак против њега вођен због прибављања противправне имовинске користи другим правним лицима.

Изјављеном жалбом јавног тужиоца првостепена пресуда побија се и у одбијајућем делу због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, тако што се истиче да је изрека пресуде противречна сама себи, као и да су разлози пресуде потпуно нејасни и у знатној мери противречни, с обзиром да је, за разлику од чињеничног описа под тачком I изреке пресуде, суд у чињеничном опису под тачком II изреке пресуде изоставио чињеницу да је зарада остварена на име разлике набавне цене и продајне цене од 95,80% прослеђена предузећу “Стабакс” Д.О.О., већ је, уместо тога, навео само појединачне износе противправне имовинске користи коју су предузећа окривљених остварила, задржавајући им притом својство помагача, и у односу на њих одбио оптужбу због застарелости кривичног гоњења јер својим предузећима нису прибавили износ имовинске користи који премашује имовински цензус за постојање најтежег облика кривичног дела злоупотреба положаја одговорног из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ. С тим у вези, такође се наводи да је потпуно нејасно да суд прихвати став јавне тужбе да окривљени имају својство помагача у овом кривичноправном догађају, а да затим у правној анализи радњи окривљених њихов умишљај, контрадикторно у односу на претходни закључак, доводи у везу са противправном имовинском користи која је прибављена за њихова предузећа, чиме суд у потпуности мења умишљај окривљених и представља га као намеру прибављања противправне имовинске користи њиховим предузећима у висини утврђеној на основу економског вештачења. У погледу наведеног, првостепена пресуда се побија и због повреде кривичног закона, тако што се истиче да је суд погрешно применио правило о границама одговорности саучесника, према којем помагач одговара у границама свог умишљаја, односно да је заузео погрешан став да је за кривичну одговорност окривљених ВВ, ДД и ГГ битна само противправна имовинска корист коју су они, као одговорна лица, остварили за своја предузећа, иако им је оптужницом стављено на терет помагање АА и покојном ЗЗ, па да је, по ставу оптужбе, с обзиром да су окривљени ВВ, ДД и ГГ стављањем на располагање пословне документације и рачуна својих предузећа са умишљајем помогли окривљеној АА да другом правном лицу -

предузећу “Стабакс” прибави противправну имовинску корист која прелази износ од 1.500.000,00 динара, границе њиховог умишљаја суд трабало да цени с обзиром на радње помагања окривљеној АА, а не само у односу на разлику у цени коју су предузећа окривљених остварила.

Жалбом јавног тужиоца првостепена пресуда побија се и у ослобађајућем делу због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, тако што се истиче да су разлози пресуде противречни изреци и потпуно нејасни и у знатној мери противречни, односно да нису наведени разлози о одлучним чињеницама. С тим у вези, указује се да је у изреци пресуде суд навео да је окривљене ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ ослободио од оптужбе на основу члана 423 тачка 2 ЗКП, односно јер није доказано да су учинили кривична дела за која су оптужени, а затим је, потпуно противречно наведеном основу за доношење ослобађајуће пресуде, у образложењу навео да на страни окривљених не постоји субјективни елемент кривичног дела – умишљај, што представља основ за доношење ослобађајуће пресуде на основу члана 423 тачка 1 ЗКП, због чега није јасно из ког законског разлога су окривљени ослобађени од оптужбе. Такође се наводи да је потпуно нејасно због чега је суд образлажући свој став навео да није доказано да су окривљени себи прибавили противправну имовинску корист, када им се ставља на терет да су невршењем своје дужности помогли окривљеној АА да искоришћавањем свог положаја прибави другом правном лицу – предузећу “Стабакс” противправну имовинску корист. Осим тога, наводи се да суд није дао јасне разлоге о томе који законски основ за искључење умишљаја постоји у конкретном случају на страни окривљених. Побијајући првостепену пресуду у ослобађајућем делу због повреде кривичног закона, јавни тужилац је у жалби истакао да је суд погрешно тумачио изведене доказе и одредбе Кривичног законика о умишљају, јер закључак суда да је постојао било какав притисак на вољу окривљених нема упориште у утврђеном чињеничном стању и изведеним доказима. С тим у вези, указано је да су окривљени невршењем своје дужности – неспровођењем законитог поступка јавних набавки исказали висок степен свести и воље неопходан за формирање директног умишљаја у односу на кривично дело које им се ставља на терет, што показује и њихова одбрана током поступка, односно чињеница да су окривљени фактички признали да су мимо законских, подзаконских и интерних прописа, као чланови Комисије за јавне набавке, омогућавали спровођење незаконитих поступака јавних набавки. Истовремено, према мишљењу тужиоца, позивање окривљених на страх од ауторитета надређених, односно на поверење у њихово савесно поступање не ослобађа окривљене одговорности.

Бранилац окривљене АА, адвокат Слободан Ружић, првостепену пресуду у изјављеној жалби побија најпре тако што истиче да је суд у поновљеном поступку прекршио одредбу члана 462 став 3 ЗКП, јер није поступио по налозима другостепеног суда из решења Кж1 646/19 од 23.09.2019. године. С тим у вези, наводи се да је првостепеном пресудом поново прекорачена оптужница, и то, између осталог, у погледу бланкетних норми, као и с обзиром да се у оптужници наводи да је продаја робе само фиктивно спроведена преко наведених предузећа, док се у пресуди наводи да је роба формално продата преко тих предузећа. Побијајући првостепену пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, бранилац окривљене је у жалби најпре навео да је суд пресуду у осуђујућем делу, у ставу Ia) изреке, засновао на исказу окривљеног ББ датом у полицији дана 16.09.2010. године, иако су искази окривљених ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ знатно другачији, а које контрадикције је

првостепени суд пропустио да разјасни у образложењу пресуде. Осим тога, истакао је да и код образлагања утврђеног чињеничног стања у односу на инкриминацију описану у ставу 1б) изреке пресуде, првостепени суд, с једне стране, наводи да је окривљена АА прекорачила границе свог овлашћења, тако што је набавку рекламног материјала “разбила” на четири партије по 2.500.000,00 динара док, са друге стране, наводи да је оценио као уверљиве исказе сведока који, међутим, тврде да је у вези са набавком из 2009. године у свему поступано у складу са унутрашњим правним актима “НИС”. Даље је указано да суд није отклонио неразумљивост изреке пресуде на коју му је указано у решењу другостепеног суда и није навео колика је противправна корист која је прибављена предузећу “Стабакс” по основу сваког појединачног посла, затим да поново није прибавио нацрт извештаја Центра за интерну ревизију “НИС” о извршеној интерној ревизији за спорни период, којим извештајем су обухваћене све спорне набавке из става 1а) изреке пресуде, а из ког се може утврдити да нису нађени било какви пропусти у вези са набавкама које су предмет овог кривичног поступка, као и да је, с тим у вези, првостепени суд пропустио да поступи по налогу другостепеног суда и у својству сведока испита ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ на околност да ли је на основу предметног нацрта сачињен и извештај о ревизији са истоветном садржином. Такође је истакао да су потпуно нејасни и контрадикторни наводи суда у образложењу пресуде који се односе на вештачење вештака економско-финансијске струке спроведено у овом поступку и дато у облику основног и три допунска налаза, па да је суд требало да да налог вештаку да изврши упоредни преглед цена из фактура других добављача “НИС Југопетрол” за исту или сличну робу, са ценама привредних друштава која су у конкретном случају изабрана као добављачи, и то у временском периоду који је наведен у изреци првостепене пресуде, посебно имајући на уму став вештака да не може прецизно да се изјасни о висини евентуално настале штетет по предузеће “НИС” јер није у могућности да се прецизно изјасни о квалитету робе по свакој ставки, на основу чега би се утврдило да је неутемељен став првостепеног суда да се радило о вишеструком увећавању цена производа који су били предмет набавке, како то неутемељено тврди и тужилац. Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, бранилац је у жалби указао да је првостепени суд пропустио да утврди одлучну чињеницу да ли је тачан навод одбране окривљене да се у конкретном случају радило о набавци рекламног материјала на идентичан начин као и друге набавке које је за ове потребе спороводио “НИС Југопетрол”, односно “НИС Петрол”. Жалбом браниоца првостепена пресуда побија се и због повреде кривичног закона, тако што се истиче да суд није правилно разрешио питање постојања продуженог кривичног дела, као и питање наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, имајући на уму да кривичним делом извршеним у оквиру продуженог кривичног дела не може да се сматра дело описано у изреци пресуде под 1б) јер је његова радња извршења дана 04.02.2009. године, што је више од 3 године након последње радње описане под 1а). Осим тога, наводи се да је, с обзиром да износи противправне имовинске користи прибављене појединачним радама извршења до 01.01.2006. године у конкретном случају нису могли да се сабирају, то било од утицаја на правилну примену кривичног закона у погледу правне квалификације дела. Истовремено је наведено да би се, уколико би се ипак утврдило да су се у радњама окривљене стекла сва субјективна и објективна обележја кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 КЗ, могло радити о ставу 1 у односу на који је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, а не о ставу 3 овог члана, имајући на уму да је вештак економско-финансијске струке навео да није могао прецизно да се

изјасни о висини евентуално настале штете, а да се оштећени “НИС” изјаснио да никакву штету није претрпео, нити је истакао имовинскоправни захтев.

Жалбом браниоца окривљеног ББ, адвоката Србољуба Стефановића првостепена пресуда побија се најпре због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 9 ЗКП, тако што се истиче да је првостепени суд извршио прекорачење оптужбе, које се састоји у томе што је вршио недозвољене интервенције у изреци првостепене пресуде, и то пре свега у односу на опис радњи које се окривљеном ББ стављају на терет, чак и у погледу правног квалификовања укупне активности оптуженог, при чему се из нове формулације не види конкретизација радњи које је он, помажући у извршењу дела, предузимао. Изјављеном жалбом, првостепена пресуда побија се и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП, тако што се истиче да је изрека првостепене пресуде неразумљива, јер се из формулације изреке не може наслутити умишљај за предузимање радње помагања. Осим тога, наводи се да пресуда садржи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, јер у изреци нема описа, а у образложењу нема разлога, у погледу тога у чему се састоји искоришћавање положаја одговорног лица од стране главног извршиоца, као и будући да недостаје објашњење облика виности у односу на радње помагања, да би се видело да је окривљени ББ био свестан да се од стране окривљене предузимају радње злоупотребе положаја одговорног лица и да је био свестан и знао да својом слободном вољом предузима радње које могу да значе пружање помоћи у извршењу кривичног дела. С тим у вези, истиче се да у разлозима пресуде нема ниједног навода о томе да ли су радње које је окривљени ББ предузима нешто што излази из оквира његових службених обавеза, с обзиром на радно место које је заузимао, као и да ли је у било ком детаљу прекорачио границе тих обавеза или је вршио редовне послове из оквира свог радног места, па да ли се онда то може уопште сматрати помагањем. Жалбом браниоца окривљеног првостепена пресуда побија се и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, тако што се истиче да првостепени суд није поступио у складу са одредбом члана 462 став 3 ЗКП јер није расправио спорна питања на која је указано укидним решењем. Такође се указује да је у побијаној пресуди чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, имајући на уму да се на основу садржине постојећих доказа не може извести закључак о постојању кривице на страни окривљеног, јер није предузимао ништа што превазилази оквира његове службене дужности и посла који му је поверен. Жалбом браниоца окривљеног првостепена пресуда побија се и због повреде кривичног закона, тако што се истиче да у конкретном случају није могуће применити члан 234 КЗ, јер то не допушта забрана ретроактивне примене кривичног закона, а да се не може успостављати континуитет између кривичног дела злоупотреба службеног положаја и кривичног дела из члана 234 КЗ, имајући на уму различити заштитни објекат. Првостепена пресуда побија се и због одлуке о кривичној санкцији, тако што се истиче да је иста престога одмерена. Осим тога, изјављеном жалбом браниоца окривљеног побија се и одлука о трошковима кривичног поступка, тако што се истиче да је потпуно произвољна и без озбиљних и ваљаних аргумената за пропорцију у обавези накнађивања трошкова поступка, јер оптужени ББ није ничим проузроковао настанак трошкова поступка.

Жалбом браниоца окривљене ВВ, адвоката Сеада Спаховића истиче се да је побијана пресуда идентична пресуди К бр.281/11, која је укинута решењем

Апелационог суда у Београду, јер се у поновљеном поступку првостепени суд у потпуности оглушио о налог из укидајућег решења Апелационог суда и поновио укинуту одлуку. Такође се наводи да је изрека пресуде нејасна и противречна, јер је према диспозитиву радња окривљене ВВ усмерена на прикривање порекла робе, а не на прибављање противправне имовинске користи, као и будући да се из изреке не види како је прибављена противправна имовинска корист и у чему се она састоји. Осима тога, указује се да у изреци стоји да је кривично дело извршено крајем 2005. и почетком 2006. године, а да је дана 01.01.2006. године ступио на снагу нови Кривични законик, те да је пре ступања на снагу овог законика важио Кривични закон Републике Србије из 2002. године, који је предвиђао кривично дело корупција у јавним набавкама из члана 255в, а које је могло да изврши само службено и одговорно лице које је надлежно за спровођење поступака јавне набавке, па да ово кривично дело никако не може бити компонента продуженог кривичног дела квалификованог као дело из члана 234 КЗ. Поред тога, када је у питању конструкција продуженог кривичног дела из члана 61 КЗ, истакнуто је да се овај пропис не може примењивати ретроактивно због уставне забране из члана 197 Устава РС, јер према судској пракси која је важила до 01.01.2006. године појединачни износи имовинске користи нису могли да се сабирају, већ да је сабирање појединачних износа имовинске користи из описа појединих дела из састава продужених дела уведено тек Кривичним закоником од 01.01.2006. године, услед чега је околност на коју се суд позива да се у 2005. години продужено дело квалификовало по најтежем делу у саставу дела безначајно, јер ниједно од дела у саставу продуженог дела нема обележје кривичног дела из члана 234 став 2 КЗ, с обзиром да ниједан од износа који су прибављени појединачним делима не прелази износ од 450.000,00 динара који је објективни услов инкриминације за наведено дело. Такође се истиче да је нејасно како је суд утврдио да је висина противправне имовинске користи 470.781,00 динар, с обзиром да је судски вештак приликом саслушања 19.06.2017. године рекао да није имао у виду трошкове добављача и да цифре које је дао треба кориговати за 5 до 10%, услед чега се, због обавезног деловања принципа блаже по окривљеног, морало узети да је износ мањи од 450.000,00 динара, из чега произлази да би се у најгорем случају радило о кривичном делу из члана 234 став 1 КЗ у односу на које је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења 2012. године. Даље је указано да је, без обзира да ли је јавна набавка спроведена у складу са законом, уговор који је наручилац послао и потписао са најповољнијем понуђачем апсолутно легалан и једини могућ правни основ за извршење међусобних престација, да је роба испоручена на основу уговора и да је нормално да буде плаћена на основу уговора, те да је нормално да добављач заради, да то није противзаконито, да није неморално и да не може бити ни на који начин противправно, а да је окривљена имала правни интерес да буде ослобођена од оптужбе јер тужилац није доказао да је извршила кривично дело, док оцена да је окривљена извршила кривично дело које је предмет оптужбе, али да је дело застарело, по схватању одбране, није довољна и представља кршење закона од стране суда.

У изјављеној жалби браниоца окривљене ГГ, адвоката Момчила Булатовића побија се првостепена пресуда тако што се истиче да суд није поступио по налогу Апелационог суда, па да је донео пресуду идентичну са претходном пресудом која је укинута, сагласно чему и ова пресуда садржи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 9 ЗКП, која се огледа у чињеници да је суд прекорачио оптужбу у односу на окривљену АА, што је директно утицало и на

садржину изреке пресуде која се односи на окривљену ГГ, налазећи да је АА омогућила прибављање противправне имовинске користи предузећу “Стабакс” у износу од 18.940.217,85 динара, а самостално и за предузеће “Даком интернационал” у износу од 215.550,00 динара. Жалбом браниоца окривљене првостепена пресуда побија се и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП, тако што се истиче да је изрека пресуде неразумљива, с обзиром да је апсолутно нејасно које су то радње које је предузела окривљена ГГ, а које се тичу стављање на располагање пословне документације и рачуна свог предузећа, затим ко је послао документацију која је стављена на располагање АА, када је и како стављена, нити се из изреке пресуде може утврдити на који начин је прикривана чињеница да се роба набављала од предузећа “Стабакс” и на који начин је суд нашао да је износ од 215.550,00 динара противправна имовинска корист, те како је стечена. Побиајући првостепену пресуду због битне повреда одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, бранилац окривљене је истакао да пресуда нема разлоге који се односе на тврдњу суда да се ради о противправној имовинској користи, јер је предметни износ легална зарада између набавне и продајне цене. Побиајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања а, с тим у вези, и због повреде кривичног закона, бранилац окривљене је истакао да је код чињенице да не постоји ниједан доказ за тврдње изнете у оптужници, суд морао да донесе ослобађајућу пресуду у односу на окривљену. С тим у вези, изјављеном жалбом се првостепена пресуда побија и због одлуке о одузимању имовинске користи, тако што се истиче да износ од 215.550,00 динара као зарада из легалног правног посла не може бити противправна имовинска корист, нити имовинска корист која се може одузети.

Жалбом браниоца окривљеног ДД, адвоката Ђорђа Трифуновића, побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 3 ЗКП, тако што се истиче је суд неправилно применио одредбе чланова 422 став 3, 428 став 7 и 462 став 3 ЗКП јер није расправио спорно питање на које је указано одлуком другостепеног суда, као и с обзиром да се упустио у оцену чињеничних и правних питања уместо да се у образложењу пресуде само ограничи на разлоге одбијања оптужбе. С тим у вези, наводи се да је преквалификација наступила због другачије утврђеног чињеничног стања у односу на чињенично стање изнето у оптужници, па да је у конкретном случају првостепени суд једино могао да донесе ослобађајућу пресуду јер окривљени није починио кривично дело за које се терети. Такође се истиче да у радњама окривљеног нема противправности, већ да се ради о пословним односима.

Пуномоћник привредног друштва “Јадрас” Д.О.О., адвокат Сеад Спаховић је у изјављеној жалби навео да је првостепена пресуда незаконита и неправилна, јер је погрешно суд легалну зараду овог предузећа остварену у промету робе на основу легалног правног основа – уговора са наручиоцем посла, третирао као противправну имовинску корист, иако је привредно друштво “Јадрас” испоручило робу по уговору, због чега је остварена зарада законита и не може бити предмет одузимања у смислу члана 91 КЗ, те да разлика између набавне и продајне цене не може бити противправна имовинска корист, јер је то маржа на коју добављач има право.

Жалбом пуномоћника привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О., адвоката Момчила Булатовића, првостепена пресуда побија се због битне повреде

одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 11 ЗКП, тако што се истиче да је првостепеном пресудом према окривљеној ГГ, као власнику и оснивачу привредног друштва “Даком интернационал” Д.О.О., одбијена оптужба да је извршила кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ, при чему из изреке пресуде не произлази да је реч о било каквој противправној имовинској користи коју је предузеће “Даком интернационал” остварило. Побијајући првостепену пресуду због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП истакао је да се у конкретном случају ради о потпуно легалном послу и легално оствареној заради у виду разлике у цени која износи 215.550,00 динара, а која не може представљати никакву противправну имовинску корист прибављену кривичним делом, већ да је сагласна чињеници да је предузеће “Даком интернационал” било најповољнији понуђач и да је закључен легални уговор по коме је роба испоручена. С тим у везу, првостепена пресуда се побија и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, тако што се истиче да је првостепени суд пропустио да правилно утврди да је реч о легалном правном послу, а што је довело и до повреде кривичног закона приликом доношења одлуке о одузимању имовинске користи.

Ставом I изреке првостепене пресуде суд је окривљену АА огласио кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ, а окривљеног ББ због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 у вези члана 61 КЗ помагањем у вези члана 35 КЗ, наводећи у образложењу пресуде да је на основу изведених доказа утврђено да је окривљена АА извршила инкриминисане радње са намером да прибави привредном друштву у власништву њеног ... ЗЗ и у мањој мери предузећима окривљених ВВ, ГГ, ДД и покојног ИИ противправну имовинску корист омогућавањем да се, супротно Закону о јавним набавкама, спроведу поступци јавних набавки малих вредности, у чему јој је помогао окривљени ББ који је већ потписана решења и сачињене извештаје о додељеним уговорима носио на потпис члановима већ образоване комисије за те набавке. Правном оценом утврђеног чињеничног стања, суд је нашао да се ради о продуженом кривичном делу јер предметних девет поступака јавне набавке чини више истих кривичних дела од стране истих учинилаца која представљају целину због истоветности оштећеног, коришћења исте ситуације, јединства места и простора извршења дела и јединственог умишљаја учинилаца, при чему је суд такође нашао да постоји временска повезаност између појединачних радњи извршења крајем 2005. и почетком 2006. године, са радњама из фебруара 2009. године у ситуацији када је окривљена АА у оба периода имала својство одговорног лица. Првостепени суд је закључак да се у конкретном случају ради о ставу 3 предметног кривичног дела утврдио имајући у виду да је на основу допунског налаза и мишљења вештака од 09.01.2012. године утврдио да противправна имовинска корист која се огледа у висини разлике набавне и продајне цене за 2005. и 2006. годину износи 8.986.632,45 динара + 1.443.600,82 динара, а за 2009. годину износи 8.509.984,58 динара, односно укупно 18.940.217,85 динара, дакле у оба случаја преко 1.500.00,00 динара.

Ставом II диспозитива пресуде, првостепени суд је, применом члана 422 тачка 3 ЗКП, у односу на окривљене ВВ, ГГ и ДД, одбио оптужбу да су извршили, и то окривљена ВВ кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став

2 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ, а окривљени ГГ и ДД, свако понаособ, кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 у вези члана 61 КЗ. Дајући у образложењу пресуде разлоге за своју одлуку, првостепени суд је навео да из изведених доказа произлази да су окривљени у својству одговорних лица, и то окривљена ВВ, ... предузећа “Јадрас” Д.О.О. Београд и окривљени ДД, ... “БГ Импекс” Д.О.О., крајем 2005. и почетком 2006. године, а окривљена ГГ, ... предузећа “Даком интернационал” Д.О.О. у фебруару 2009. године учествовали у поступцима јавне набавке у “НИС” описаним у ставом I изреке, свесни постојања договора да се ови поступци спроведу тако да се њихова предузећа уместо предузећа “Стабакс” ЗЗ појављују у овим поступцима, те прибавили разлику у цени између робе коју су њихова предузећа купила од “Стабакса” и одмах потом продали “НИС”, при чему је противправна имовинска корист за предузеће окривљене ВВа из шест наведених послова укупно била испод 1.500.000,00 динара, а преко 450.000,00 динара, док је иста за предузећа окривљених ГГ и ДД била испод 450.000,00 динара, па је суд, налазећи да је ово троје окривљених имало умишљај у овом кривичном поступку у оној мери у којој је висина њихове противправне имовинске користи, оценио да је ВВ извршила кривично дело из члана 234 став 2 у вези става 1 КЗ, а окривљени ГГ и ДД кривично дело из члана 234 став 1 КЗ у помагању, а у односу на која кривична дела је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Ставом III изреке првостепене пресуде окривљени ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, на основу члана члана 423 тачка 2 ЗКП, ослобођени су од оптужбе да су, свако понаособ, извршили кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези став 1 КЗ у вези са чланом 61 КЗ, имајући на уму да, према оцени првостепеног суда, није доказано постојање субјективног елемента кривичног дела на њиховој страни у виду умишљаја, будући да своју дужност нису вршили препуштајући да се одлуке донесу на хијерархијски вишем месту, било из поверења у надређене или из логичне и сасвим животне и људске сасвим објашњиве и разумљиве бојазни за себе тј. свој посао ако се томе успротиве, с обзиром да практично у хијерархији заузимају најниже место.

Апелациони суд у Београду је у склопу одбрана окривљених, у смислу чланова 16 и 419 ЗКП, ценио све изведене доказе, како појединачно, тако и у њиховој међусобној вези, па је утврдио чињенично стање као у диспозитиву ове пресуде.

Наиме, из изведених доказа, како је то правилно нашао и првостепени суд, произлазе неспорне чињенице да је окривљена АА од ... године обављала послове ... НИС “Југопетрол”, од ... године послове ... НИС “Југопетрол”, од ... године послове ... НИС-Петрол, од .... године ... НИС-Петрол, а од .... године послове ... НИС-Петрола, НИС А.Д. Нови Сад, док је окривљени ББ почев од ... године обављао послове ... Одељења за промоцију продаје, Секретаријата директора НИС “Југопетрол”, од .... године послове ... у Одељењу за промоцију продаје, Секретаријат, НИС-Петрол - “Југопетрол”, од .... године послове ..., ... НИС-Петрол - “Југопетрол”, а од ... године послове ... за попис непокретне имовине ЈП I у служби за попис непокретне имовине ЈП, Дирекције за управљање имовином.

Неспорно је такође утврђено да је дана 14.12.2005. године окривљена АА донела одлуке о набавци под бројевима 450, 451, 452, 454, 455 и 456/05 – НП којима се покреће поступак набавке мале вредности, чија је процењена вредност набавке без ПДВ до

1.500.000,00 динара и за које се образује Комисија за набавку рекламног материјала у саставу: ... комисије ЂЂ и ... ЕЕ и ЖЖ, да је према извештајима од 16.12.2005. године, ова трочлана комисија донела одлуке којима се уговори о набавци робе додељују предузећу “Јадрас” Д.О.О. јер је понуђена цена овог понуђача најнижа и предлаже директору “НИС Југопетрол” да са изабраним понуђачем закључи уговор, након чега су закључени уговори о продаји робе по узорку између “НИС” а.д. “НИС Петрол” - Огранак “Југопетрол”, кога је заступала директор АА, и предузећа “Јадрас” Д.О.О. Београд, које је заступала директор ВВ, а чији предмет су продаја и испорука робе према узорку са наведеним количинама и ценама и обрачунатим порезом на додату вредност, да је потом на основу ових уговора извршена испорука робе и да је предузеће “Јадрас” Д.О.О. поднело рачуне “НИС” А.Д. Нови Сад број 04/05, 05/05, 06/05, 07/05, 08/05 и 09/05 од 19.12.2005. године, док је предузеће “Стабакс” Д.О.О. доставило рачуне предузећу “Јадрас” Д.О.О. број 33, 34, 35, 36, 37 и 38 који су по врсти и количини робе идентични са рачунима предузећа “Јадрас” за НИС А.Д., а према редном броју одлуке се односе на 280 женских новчаника од коже и 240 визитара од коже (одлука 450), 860 свилених ешарпи (одлука 451), 240 мушких мањих торбица и 270 мушких новчаника од коже (одлука 452) , 300 стоних сатова – радио сатова и 75 кожных сервијета (одлука 454), 410 футрола за возачке дозволе и 240 дугачких кожных визитара (одлука 455) , као и 60 сервијета од коже и 285 визитара од коже (одлука 456).

Осим наведеног, из изведених доказа неспорно је утврђено да је дана 14.12.2005. године окривљена АА донела одлуку број 449/05-НП о набавци мале вредности 2460 пуњача за мобилни телефон у рекламне сврхе, процењене вредности до 1.500.000,00 динара, одређујући комисију у саставу: ... комисије ЂЂ и ... ЕЕ и ЖЖ, да је потом дана 16.12.2005. године, према извештају Комисије, уговор о набавци пуњача за мобилни телефон додељен предузећу “Имста трејд” јер је понуђена цена овог понуђача најнижа, након чега је уговор о продаји робе по узорку закључен 19.12.2005. године између купца, кога је заступала окривљена АА, и продавца “Имста трејд” Д.О.О., чији је директор био ИИ, па да је наведено предузеће испоставило рачун број 033/05 од 19.12.2005. године. Такође је утврђено да је дана 14.12.2005. године донета одлука о набавци број 453/05-НП ради поступка набавке мале вредности за 65 већих мушких торбица од коже и 480 етуиа за кључеве од коже у рекламне сврхе, са процењеном вредношћу до 1.500.000,00 динара и Комисијом у истом саставу, која је својим извештајем од 16.12.2005. године уговор доделила предузећу “Имста трејд” Д.О.О., а који уговор је закључен дана 19.12.2005. године и издат рачун 034/05 од 19.12.2005. године, као и да је за наведену робу истог дана рачун предузећу “Имста трејд” Д.О.О. послало предузеће “Стабакс” Д.О.О.

Даље је утврђено да је дана 26.01.2006. године окривљена АА донела одлуку број 209/06 о покретању поступка набавке рекламног материјала, процењене вредности без ПДВ до 2.000.000,00 динара и решење о образовању Комисије у саставу: ... Комисије ЕЕ и ... ЂЂ и ЖЖ, да је, према извештају комисије од 31.01.2006. године, уговор додељен предузећу “БГ Импекс” Д.О.О., јер је понуђена цена најнижа, након чега је дана 31.01.2006. године закључен уговор о продаји између “НИС” А.Д. - “НИС Петрол”, кога је заступала АА и предузећа “БГ Импекс” Д.О.О., кога је заступао директор ДД, а који уговор се односи на 300 свилених ешарпи, 70 женских кожных новчаника, 70 мушких кожных новчаника, 8 великих кожных агенди за документа, 8

малих кожных агенди за документа, 30 кожных привезака за кључеве, 100 футрола за возачку дозволу и 230 кожных визитара, након чега је предузеће “БГ Импекс” Д.О.О. испоручило фактуру бр. 3/06 од 31.01.2006. године купцу, с тим да је наведена роба претходно фактурисана од стране предузећа “Стабакс” Д.О.О. предузећу “БГ Импекс” Д.О.О.

Такође је утврђено да је ... ММ поднела захтев ... АА, која је са њим била сагласна, за набавку велике вредности рекламног материјала, са процењеном вредности набавке без ПДВ 10.000.000,00 динара, па да је окривљена АА донела одлуку о набавци број 277, с тим да је предмет набавке рекламни материјал од четири партије, чија је процењена вредност до 2,4, 2,45, односно 2,5 милиона, и то рекламни пословни програм који обухвата рекламне путне сетове, кожную галантерију и рекламни материјал за посебне намене и истог дана донела решење Н6-3/09 о образовању комисије за набавку велике вредности, чији је председник НН, а чланови ЊЊ, ОО, ПП и РР, као и да је дана 06.02.2009. године ова Комисија за све четири партије предложила извршном директору да уговор закључи са предузећем “Даком интернационал” Д.О.О., чија је понуда добила више бодова од понуде предузећа “Јадрас” Д.О.О., док је понуда предузећа “Нарру Line” одбијена, након чега је дана 06.02.2009. године закључен уговор са наведеним предузећем кога је заступала ... ГГ, с тим да је 05.02.2009. године предузеће “Јадрас” испоставило рачун предузећу “Даком интернационал” Д.О.О. за исту робу, а претходно је дана 02.02.2009. године предузеће “Стабакс” Д.О.О. испоставило рачун за наведену робу предузећу “Јадрас” Д.О.О. Такође је неспорно утврђено да је предузеће “Стабакс” доставило факсом од 04.02.2009. године “НИС Петролу” захтев да понуду достави предузећима “Јадрас” Д.О.О., “Даком интернационал” Д.О.О. и “Нарру Line”, па да су позиви и достављени наведеним предузећима 05.02.2009. године.

Осим тога, неспорно је утврђено да је окривљена АА у родбинским односима са окривљенима ВВ и ГГ које су јој ..., а да су власици осталих предузећа били пословни пријатељи покојног ЗЗ.

Полазећи од наведених неспорних чињеница, Апелациони суд у Београду је одлучне спорне чињенице везане за поступање окривљених у предметним поступцима јавних набавки утврдио на основу одбране окривљеног ББ дате у предистражном и истражном поступку, када је навео да прописан поступак јавних набавки никада није испоштован јер је извештаје о додељеним уговорима у поступцима набавке мале вредности већ готове добијао од директорке АА, да ниједну понуду није видео, као ни чланови комисије који су тако сачињене извештаје потписивали, а која је сагласна са одбранама окривљених ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ, чланова комисије за спорне јавне набавке из 2005. и 2006. године, који су потврдили овакве наводе одбране окривљеног ББ, истичући да су извештаје о додељеним уговорима потписивали тако што им је ЈЈ диктирао податке које су уносили у извештаје о избору најповољнијег понуђача, односно да су унапред сачињене извештаје које им је ЈЈ доносио они само потписивали. Окривљена ЋЋ је приликом саслушања посебно истакла да су предметне јавне набавке спровођене супротно Закону о јавним набавкама и Правилнику о покретању поступка набавке мале вредности у предузећу “НИС”, да нису достављани узорци робе и да није било отварања понуда, већ да су чланови комисије по налогу окривљеног ББ уносили потребне податке које им је диктирао у извештаје о додељеним уговорима и такве

извештаје потписивали, при чему је била свесна да тиме крши закон, те да је од магационера добијала информације да је роба у магацину била запримана и пре него што је поступак набавке мале вредности спроведен. Окривљени ЕЕ је у својој одбрани потврдио да као члан комисије није видео ни једну понуду, већ да је комисија потписивала унапред сачињен извештај који им је доносио окривљени ББ, да узорци робе која је набављана нису постојали, као и да се није бавио тиме да ли су поступци спроведени у складу са Законом и Правилником и додао је да је њихов шеф ББ више пута долазио код њих у канцеларију и говорио да је унапред склопљен посао о набавци робе. Окривљена ЖЖ је навела да су чланови комисије поступали по усменом налогу надређених, односно да су сачињавали извештаје и у њих уносили податке које су добијали од надређених и такве извештаје оверавали својим потписом. Наводи оптужбе потврђени су и одбраном сада пок. ИИ који се изјашњавао о постојању договора са ЗЗ, истичући да је до сазнања о набавкама које је расписао “Југопетрол” дошао од ЗЗ, који му је рекао да ће робу која је потребна “Југопетролу”, а коју АА има на лагеру, њему продати како би је он даље продао “Југопетролу”, да му је неко, АА или ЗЗ, рекао да треба да пошаље и мањкаву понуду како не би прошао за неки други посао и да је претпостављао да је то због тога да би неко други добио посао, као и да му је ЗЗ рекао да би било добро да иде преко предузећа “Имста трејд” с обзиром да у “Југопетролу” сви знају да је он ... АА. У односу на радњу из 2009. године суд је одлучне чињенице утврдио на основу исказа сведока чланова петочлане комисије одређене за поступање, и то ЊЊ, ОО, ПП, РР и НН у делу у ком су сагласни са изведеним писаним доказима, као и на основу факса предузећа “Стабакс” Д.О.О. са називима предузећа којима треба послати позиве за понуду. Наиме, висину противправне имовинске користи прибављене предузећу “Стабакс” Д.О.О. по основу сваког појединачног посла коју не може представљати вредност робе која је била предмет сваког појединачног посла, како се то наводи у оптужници, већ је представља остварена разлика између продајне и набавне цене, овај суд је утврдио на основу допунског налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке од 09.01.2012. године, из табеле 8, колоне 5 и 6, из које произлази да прибављена противправна имовинска корист наведеног предузећа која представља разлику у цени по одлукама од 14.12.2005. године износи, и то по одлуци 449 - 1.157.872,80 динара, по одлуци 450 - 1.143.923,20 динара, по одлуци 451 - 1.323.608,80 динара, по одлуци 452 - 1.109.094,30 динара, по одлуци 453 - 953.860,45 динара, по одлуци 454 - 1.122.978,00 динара, по одлуци 455 - 1.164.051,90 динара, по одлуци 456 - 1.011.243,00 динара, затим по одлуци 209 од 26.01.2006. године - 1.443.600,82 динара и по одлуци Н-6.2 од 04.02.2009. године - 8.509.984,58 динара, што чини укупан износ разлике у цени од 18.940.217,85 динара или 95,80%.

Истовремено, овај суд није прихватио одбране окривљених ВВ, ГГ и ДД у делу у ком су тврдили да није постојао никакав договор са АА и ЗЗ везан за учешће у поступцима јавних набавки, затим одбрану окривљене АА, која је негирала извршење кривичног дела и, између осталог, тврдила да о потребама и набавкама предузећа у ком је била одговорно лице са својим супругом није причала, измењену одбрану окривљеног ББ са главног претреса, у односу на одбрану коју је дао пред органима унутрашњих послова и пред истражним судијом, а у којој је негирао да је од окривљене АА добијао извештаје о додељеним уговорима и истакао да не зна да ли је готове записнике носио комисији, али да је сигуран да је комисија добро радила, промену одбране окривљеног ИИ у којој је истакао да није тачно да је имао договор са ЗЗ, као и да није никада слао мањкаву понуду, нити му је неко од АА или ЗЗ то сугерисао, те

измењену одбрану окривљене ЖЖ да су исте ваљда читали понуде и на основу тога доносили одлуке, налазећи да су неубедљиве и оповргнуте доказима које је суд прихватио, те усмерене на избегавање кривице. Такође, овај суд није прихватио ни одбране окривљених ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ у делу у ком су се позивали на страх од ауторитета надређених и поверење у њихово савесно поступање, оцењујући да су дате у циљу избегавања кривице, с обзиром да су наведени сведоци, у складу са прописима који регулишу јавне набавке, као чланови комисије, били дужни да се старају о законитости спровођења поступка јавне набавке. Такође, суд није прихватио ни исказ сведока СС у погледу тога како је сазнала за потребе “Југопетрола” за рекламним материјалом о чему је, како је навела, обавестила директора и предложила му да провери шта од робе има предузеће “Стабакс”, налазећи да је усмерена на побољшање положаја окривљеног ДД, који је њен ..., као ни наводе сведока РР да поступак из 2009. године није био поступак јавне набавке велике вредности разбијен на поступке мале вредности, већ да је набавка само подељена на више партија, с обзиром да су супротни доказима којима је овај суд поклатио веру.

Имајући на уму наведено, Апелациони суд у Београду је утврдио да је окривљена АА, у периоду наведеном у диспозитиву ове пресуде, као одговорно лице, искоришћавањем свог положаја, прибавила противправну имовинску корист предузећу “Стабакс”, које је било у власништву њеног покојног ... ЗЗ, на тај начин што је доносила одлуке о предметним набавкама мале вредности, иако су исте по структури у смислу истоврсних добара, квалитета, количине и вредности подразумевале покретање поступка јавне набавке веће вредности, с обзиром да се неспорно радило рекламном материјалу, како би се избегло Законом о јавним набавкама обавезно јавно оглашавање за редовне поступке јавних набавки који нису мале вредности што би ономогућило да предузеће “Стабакс” прода “НИС- Југопетролу” рекламни материјал и, уместо комисије која је за то именована, доносила одлуке о додели уговора у предметним набавкама предузећима чији су власници њени рођаци или од раније пословни партнери њеног супруга, при чему је, везано за набавке крајем 2005. и почетком 2006. године, потписана решења и сачињене извештаје о додељеном уговору, у којима је одређено које предузеће је изабрано за добављача, предавала окривљеном ББ који је исте носио на потпис члановима већ образоване комисије за те набавке, коју су чинили окривљени ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, а који су потписивали извештаје без провере да ли су поштоване одредбе Закона о јавним набавкама и да ли су изабране најповољније понуде. Такође је утврђено да је почетком 2009. године окривљена АА одлучила да, супротно захтеву ММ, ... у “НИС- Петрол” набавку рекламног материјала процењену на 10.000.000,00 динара подели на четири партије вредности до 2,4, 2,45 и 2,5 милиона динара, што је била максимална вредност за малу вредност набавке, и то, по оцени овог суда, за робу исте врсте, и то са истим циљем као и код поступања у погледу јавних набавки од 2005. и 2006. године. У предузимању инкриминисаних радњи окривљеној АА су помогли окривљени ВВ, ГГ, ДД и сада пок. окривљени ИИ, и то окривљена ВВ, као ... предузећа “Јадрас” Д.О.О., окривљени ДД, као ... предузећа “БГ Импекс” Д.О.О., окривљена ГГ, као ... “Даком интернационал” Д.О.О. и ИИ, као ... предузећа “Имста трејд” Д.О.О. стављањем на располагање пословне документације и рачуна својих предузећа, како би се та предузећа појављивала као добављачи и прикрила чињеница да се роба набавља од предузећа “Стабакс”.

Апелациони суд у Београду је посебно ценио наводе жалбе браниоца окривљене

АА, адвоката Слободана Ружића, којима се указује да је ради потпуно утврђеног чињеничног стања било неопходно прибавити нацрт извештаја Центра за интерну ревизију “НИС” о извршеној интерној ревизији, као и, с тим у вези, у својству сведока испитати ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ, који су наведени нацрт потписали, на околност да ли је на основу предметног нацрта сачињен извештај о ревизији са истоветном садржином, па је нашао да су исти неосновани, имајући на уму да из података у списима предмета произлази да је документација која се односи на спорни период излучена из архиве 2012. године, као и будући да је поступајући по налогу другостепеног суда првостепени суд у смислу члана 301 став 2 тачка 1 ЗКП наложио браниоцу окривљене АА да достави писмене изјаве ових лица, па да је тако поступљено у односу на ЈЈ и ЉЉ, након чега се суд упознао са њиховим овереним изјавама и правилно оценио да су општег карактера и да не садрже никаква посебна сазнања која би у кривичном поступку била од значаја, а што готово 15 година од ревизије мора важити и за КК и ЛЛ, због чега је правилно за сва четири лица одбио предлог за испитивање.

Подводећи утврђено чињенично стање под одговарајућу материјалноправну норму, Апелациони суд у Београду је, водећи рачуна о забрани *reformatio in peius*, којом се забрањује суду да измени пресуду на штету окривљеног у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције, а с обзиром да је против осуђујућег дела претходне првостепене пресуде, која је укинута, јавни тужилац изјавио жалбу само због одлуке о кривичној санкцији, нашао да наведена кривична дела која су окривљени извршили чине продужено кривично дело, без обзира на непостојање временске повезаности кривичних дела обухваћених продуженим кривичним делом, односно и поред тога што је од последњег кривичног дела извршеног 2006. године до наредног кривичног дела извршеног 2009. године протекло више од 3 године, имајући на уму да би квалификовање предметних радњи као два кривична дела уместо једног продуженог кривичног дела било на штету окривљених.

С тим у вези, Апелациони суд у Београду је имао на уму да су у конкретном случају инкриминисане радње предузете током 2005, 2006 и у фебруару 2009. године, као и да је у време извршења последње радње окривљених која је обухваћена продуженим кривичним делом постојало кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359 КЗ, а да је изменама и допунама Кривичног законика од 24.12.2012.године објављеним у "Службеном гласнику РС" бр.121/2012, које су ступиле на снагу дана 15.04.2013. године кривично дело злоупотреба службеног положаја подељено на два кривична дела, с тим да је деоба извршена према својству учиниоца и овлашћењима која му припадају, и то на кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359 КЗ и кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 КЗ, при чему, по мишљењу овог суда, постоји правни континуитет инкриминација између наведених кривичних дела, с обзиром да кривично дело из члана 234 КЗ има исту радњу као кривично дело из члана 359 КЗ.

Поред тога, Апелациони суд у Београду је имао у виду да је у конкретном случају задржан и правни континуитет инкриминације кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 КЗ са инкриминацијом кривичног дела под идентичним законским називом, са истим битним елементима и прописаном казном из члана 227 КЗ, а које дело је у Кривични законик унето изменама које се примењују почев од 01.03.2018. године, с обзиром да се наведеним изменама инкриминише исто

понашаће као и пре измена и допуна Кривичног законика, а додавање у законски опис кривичног дела из члана 227 став 1 КЗ законске формулације " .... уколико тиме нису остварена обележја неког другог кривичног дела", која није била садржана у члану 234 став 1 раније важећег Кривичног законика, по мишљењу овог суда, нема битног значаја за оцену постојања предметног кривичног дела на дан ступања на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног законика, јер предметно кривично дело и његови квалификаторни облици и даље постоје како у свом називу, тако и у својим битним обележјима. С тим у вези, овај суд је нашао да, иако је и за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227 став 3 у вези става 1 КЗ који је важио у време доношења ове пресуде предвиђена казна затвора у трајању од 2 године до 10 година, као и за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ, наведена законска одредба ни на који начин није блажа за окривљене, како у погледу круга лица која могу бити извршиоци овог кривичног дела, тако и у погледу прописаних радњи извршења и у погледу висине запрећене казне, већ да законска формулација наведене норме ставља само једну више обавезу суду да због бројних кривичних дела уведених изменама и допунама Кривичног законика ("Службени гласник РС", бр.94/16 од 24.11.2016. године) у групу кривичних дела против привреде додатно води рачуна о правилној правној квалификацији радњи извршења.

Полазећи од наведеног, као и с обзиром да продужено кривично дело које је окривљенима стављено на терет обухвата кривична дела чије је битно обележје одређени новчани износ, због чега се, у смислу члана 61 став 5 КЗ, сматра да је продуженим кривичним делом остварен збир износа остварених појединачним делима, а који је у конкретном случају утврђен на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке и прелази износ од 1.500.000,00 динара, а да је за извршење кривичног дела из члана 234 став 3 КЗ предвиђена казна затвора у трајању од 2 до 10 година, док је за кривично дело из члана 359 став 3 КЗ који је важио у време извршења последње радње продуженог кривичног дела предвиђена казна затвора у трајању од 2 до 12 година, то је, с обзиром да су за окривљене блаже измене и допуне Кривичног законика од 24.12.2012. године које су ступиле на снагу дана 15.04.2013.године, овај суд радње окривљених АА, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ВВ, ГГ и ДД квалификовао као продужено кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 КЗ, и то из става 3, с обзиром на укупан збир новчаних износа остарених појединачним радњама, при чему у односу на окривљене ВВ, ГГ и ДД у помагању у смислу члана 35 КЗ.

Ценећи психички однос окривљених према извршеним кривичним делима, овај суд је на основу понашања окривљених и околности кривичних дела утврдио да су окривљени били урачунљиви и да су поступали са директним умишљајем, с обзиром да су били свесни свог дела и хтели његово извршење, као и да су били свесни да је њихово дело забрањено.

Овај суд је, не дирајући у идентитет оптужбе, у изреци пресуде извршио измену чињеничног описа у складу са чињеницама утврђеним у доказном поступку, и то у погледу времена извршења кривичних дела, својства окривљене АА, затим навођењем прекршених одредби Закона о јавним набавкама који су примењивани у инкриминисаном периоду пошто је наведени закон у међувремену мењан, као и

навођењем Правилника НИС А.Д. Нови Сад који су примењивани јер су у међувремену такође промењени, а код инкриминисане радње из 2009. године и изостављањем члана 19 Закона о јавним набавкама јер се ради о општем пропису, потом у погледу висине укупне прибављене противправне имовинске користи предузећу “Стабакс” и по основу сваког појединачног посла у складу са налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке са допунама, као и изостављањем радњи:

-у периоду од 22.02. до 25.03.2006.године без одлуке о набавци, без решења о набавци, као ни извештаја комисије, а и без уговора о куповини по узорку робе, предузеће “Јадрас” Д.О.О. је по испостављеним фактурама директно испоручивало робу “НИС Југопетрол” на основу којих фактура је “НИС Југопетрол” плаћао, па је тако по фактурама:

- 001/06-пепелјара и упаљач – износ од 235.764,00 динара,
- 002/06 од 24.02.2006.- мушки комплет каиш и кравата – износ од 233.640,00 динара,
- 003/06 од 27.02.2006. - женски комплет – износ од 231.280,00 динара,
- 004/06 од 28.02.2006. - мушки каиш у кутији – износ од 236.000,00 динара,
- 005/06 од 02.03.2006. - кравата свилена – износ од 234.761,00 динара,
- 006/06 од 25.02.2006. - мушки и женски новчаници, кожна галантерија – износ од 10.541.235,00 динара,
- 010/06 од 17.03.2006. - сет хемијских оловака – износ од 226.088,00 динара,
- 011/06 од 17.03.2006. - стони календар са пенкалом – износ од 235.811,20 динара,
- 012/06 од 17.03.2006. - женске рукавице – износ од 216.364,80 динара,
- 013/06 од 20.03.2006. - мушке рукавице – износ од 221.840,00 динара,
- 014/06 од 20.03.2006. - сет хемијских оловака – износ од 219.716,00 динара,
- 015/06 од 22.03.2006. - комплет хемијских оловака и пенкало – износ од 229.333,00 динара,
- 016/06 од 22.03.2006. - женска торбица кожа – износ од 233.640,00 динара,
- 017/06 од 25.03.2006. - стони држача за поруке – износ од 233.640,00 динара;

јер не одговарају општем опису начина извршења кривичног дела и противзаконитом примењивању одредаба о јавним набавкама мале вредности, с обзиром да је утврђено да је у наведеном периоду “НИС Југопетрол” плаћао предузећу “Јадрас” Д.О.О по испостављеним фактурама наведену робу, наведене вредности, али без одлуке о набавци, без решења о набавци, као и извештаја комисије и без уговора о куповини по узорку робе, затим радње

-на основу исте одлуке бр. 453/05-НП окривљена АА покреће поступак набавке мале вредности, и то кожне галантерије, те дана 20.10.2005. године закључује уговор о набавци кожне галантерије са “Имста трејд” предузећем, на основу ког уговора 028/05 од 21.10.2005. године, за купљену робу “Југопетрол” плаћа 1.768.289,00 динара,

јер је утврђено да овај уговор очигледно није закључен на основу одлуке 453/05 која је донета 14.12.2005. године, дакле скоро два месеца касније, као и радње

-одлука о набавци бр. 453/05 – НП донета од стране АА којом се покреће

поступак набавке мале вредности – мушка торбица већа кожа и етуи за кључеве (кожна галантерија) након закљученог уговора о продаји робе са предузећем “Имста трејд” ДОО као даваоца услуга испостављена је фактура 010/06 “Југопетролу” који плаћа износ од 235.321,50 динара,

такође из разлога што наведена фактура нема повезаност са одлуком бр. 453/05, већ је рачун бр. 01/06 испоручен на износ од 235.321,50 динара дана 05.07.2006. године за по 25 кожних торбица за каиш, кожних мушких несесера и кожних женских несесера, а на исту робу, само са мањим ценама, гласи и рачун предузећа “Стабакс” за предузеће “Имста трејд” бр. 28 од истог датума који гласи на износ од 224.082,00 динара.

Приликом одлучивања о врсти и висини кривичне санкције коју ће изрећи окривљенима, Апелациони суд у Београду је ценио све околности из члана 54 КЗ, које су од утицаја да кривична санкција буде правилно одабрана и њена висина правилно одмерена, па је од олакшавајућих околности на страни окривљених ценио чињеницу да су неосуђивани, протек времена од извршења кривичног дела за које су оглашени кривим, одсуство одштетног захтева, а у односу на окривљене АА, ЕЕ, ЖЖ, ВВ, ГГ и ДД и њихове породичне прилике, док је од отежавајућих околности на страни окривљених ценио бројност радњи сваког од окривљених, износ противправне имовинске користи који десетоструко прелази износ потребан за најтежи облик кривичног дела из члана 234 КЗ, а у односу на окривљену АА и чињеницу да је кривично дело извршила искоришћавајући свој руководећи положај у једном од економски најзначајних српских предузећа како би обезбедила материјалну корист предузећу свог супруга, и то уз помоћ чланова своје породице и пријатеља. Имајући на уму утврђене олакшавајуће и отежавајуће околности на страни окривљених, Апелациони суд у Београду је оценио да утврђене олакшавајуће околности на страни окривљених ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ВВ, ГГ и ДД имају карактер нарочито олакшавајућих околности и оправдавају ублажавање казне окривљенима испод законом прописаног минимума, па је, сходно наведеном, овај суд применом члана 45 КЗ, а у односу на окривљене ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ВВ, ГГ и ДД и применом одредби чланова 56 и 57 КЗ осудио, и то окривљену АА, због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, на казну затвора у трајању од 2 године и 6 месеци, у коју јој је, применом члана 63 КЗ, урачунато време проведено у притвору од 16.09.2010.године до 07.05.2012.године, окривљене ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ, због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 61 КЗ, на казне затвора у трајању од по 1 године и 8 месеци, окривљену ВВ, због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 и члана 61 КЗ, на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, а окривљене ГГ и ДД, због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 35 и члана 61 КЗ, на казне затвора у трајању од по 1 године и 2 месеца.

По мишљењу Апелационог суда у Београду, казнама затвора у наведеном трајању у потпуности ће се остварити сврха кажњавања из члана 42 КЗ, у оквиру опште сврхе кривичних санкција из члана 4 став 2 КЗ, имајући на уму степен повреде

заштићених друштвених вредности, степен кривице окривљених и личност окривљених.

Имајући на уму да је предузетим радњама окривљених који су оглашени кривим прибављена имовинска корист која се не може задржати, овај суд је применом чланова 91 и 92 КЗ у вези члана 541 ЗКП одузео имовинску корист прибављену кривичним делом од привредног друштва “Стабакс” Д.О.О. Београду износу од 18.940.217,85 динара, док је истовремено нашао да није било места одузимању имовинскре користи прибављене кривичним делом од привредних друштава “Јадрас” Д.О.О. Београд у износу од 470.781,00 динара, “Имста трејд” Д.О.О. Београд у износу од 86.710,00 динара, “БГ Импекс” Д.О.О. Београд у износу од 58.152,00 динара и “Даком интернационал” Д.О.О. Београд у износу од 215.550,00 динара, а што су у својим жалбама основано истакли пуномоћници привредних друштава “Јадрас” и “Даком интернационал”.

На основу члана 264 став 1 у вези члана 261 став 2 тачке 3, 7 и 9 ЗКП окривљени су обавезани да солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 363.748,68 динара, а окривљена АА и трошкове привођења на главне претресе у укупном износу од 4.320,00 динара, као и свако од окривљених паушал у износу од по 25.000,00 динара, имајући на уму њихове имовинске прилике, као и дужину трајања и сложеност кривичног поступка, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Оптужним актом окривљеном ББ стављено је на терет да је током 2005. и 2006. године, као одговорно лице, у својству шефа Одељења за промоцију продаје предузећа “НИС Југопетрол” умишљајно помогао окривљеној АА у прибављању другом правном лицу противправне имовинске користи у износу од 22.753.096,10 динара, и то предузећу “Стабакс”, које је у власништву њеног покојног ... ЗЗ, тако што је већ потписана решења и извештаје о додељеном уговору, где је одређено које је предузеће изабрано за добављача, које му је предавала окривљена АА, носио на потпис члановима комисије за спровођење поступка јавних набавки мале вредности у предузећу “НИС Југопетрол”.

Одредбом члана 35 КЗ, у ставу 1, прописано је да ће се ко другом са умишљајем помогне у извршењу кривичног дела казнити казном прописаном за то кривично дело или ублаженом казном, а у ставу 2 да се као помагање у извршењу кривичног дела сматра нарочито: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова или отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом.

Имајући на уму наведену законску одредбу, као и да у диспозитиву оптужнице, у чињеничном опису, није прецизно описано у чему се састоји радња помагања окривљеног ББ, односно на који начин је окривљени допринео извршењу кривичног дела од стране АА, с обзиром да из наведене формулације диспозитива оптужнице произлази да се радња окривљеног своди само на одношење на потпис члановима комисије решења и извештаја о додељеним уговорима за набавку робе мале вредности

од окривљене АА, а које поступање се, у смислу члана 35 КЗ, не може сматрати радњом помагања у извршењу кривичног дела из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ, то по мишљењу Апелационог суда у Београду, дело које је окривљеном стављено на терет није кривично дело.

С обзиром на наведено, Апелациони суд у Београду је усвајањем жалбе браниоца окривљеног ББ у односу на наведеног окривљеног преиначио побијану пресуду и у смислу члана 423 став 1 тачка 1 ЗКП га ослободио од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет, док је жалбу јавног тужиоца изјављену у односу на наведеног окривљеног оценио као неосновану, с обзиром да је иста изјављена само због одлуке о кривичној санкцији.

У односу на ослобађајући део пресуде, овај суд је применом члана 265 став 1 ЗКП одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Имајући на уму наведене разлоге, Апелациони суд у Београду је применом одредби чланова 457 и 459 ЗКП донео одлуку као у диспозитиву ове пресуде.

Записничар
Славица Стојиљковић, с.р.

Председник већа – судија
др Миодраг Мајић, с.р.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде може изјавити
жалба Апелационом суду у Београду
у односу на окривљене
ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ВВ,
ГГ и ДД,
у року од 15 дана од дана пријема писменог
отправка пресуде, а преко Вишег суда у Београду.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић